

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr 156/3412/20
Zarządu Województwa Podkarpackiego
w Rzeszowie
z dnia 19 maja 2020r.

Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie w sprawie zgłaszanych uwag i wniosków do projektu uchwały Sejmiku Województwa Podkarpackiego w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy miasto Rzeszów.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
Stowarzyszenie Rowery.rzeszow.pl	Strony od 1-180	Dokument za długi i mało treściwy. Wnioskujemy o streszczenie dokumentu i pominięcie np. aspektów historycznych oraz skupienie się na właściwym problemie.		To tak jakby w piśmie np. do Prezydenta Miasta we wniosku o budowę nowej drogi rowerowej pisać czym jest rower, kiedy powstał i że ma dwa koła oraz że zostawia jeden ślad. Są rzeczy oczywiste które nie dotyczą bezpośrednio przedstawionej problematyki. Twórzmy dokument, który będzie narzędziem dla zdiagnozowania problemu i jego rozwiązaniem, a nie kolejną poezję.	Wyjaśnienie Zarząd Województwa Podkarpackiego jest zobowiązany opracować Program, którego treść i zawartość wypełnia zapisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (D. U. z 2019 r., poz. 1159). Wszystkie zawarte w dokumentacji rozdziały odpowiadają układowi określonymi w ww. rozporządzeniu.
Stowarzyszenie Rowery.rzeszow.pl	68	Rozwój alternatywnych niezmotoryzowanych form transportu – np. budowa ścieżek rowerowych oraz systemów bezobsługowego wypożyczania rowerów miejskich, w tym rowerów wspomaganých		Należy zaznaczyć, że mówimy o rowerach Publicznych tj. dostępnych dla wszystkich. Rower miejski to rodzaj roweru tak jak rower trekkingowy, rower MTB czy szosowy. Ogólnie zapis ten można zastępować pojazdami lekkiej elektromobilności w co wpisują się Rowery,	Wyjaśnienie Ze względu na fakt, iż uwaga dotyczy zapisów cytowanych z dokumentu Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030) (KPOP), który obowiązuje od 1 października 2015 r. niemożliwa jest ich modyfikacja. Szczegółowe uwagi co do zapisów w nim zawartych będą

		elektrycznie (RPO 2014 – 2020)		Hulajnogi Skutery czy UTO. Dodatkowo ścieżki mamy w lasach, mówimy o drogach dla rowerów stricte definiowanych przez rozporządzenie Ministra ds. Infrastruktury. Inną kwestią jest, że budową dróg to nie forma transportu a inwestycja twarda - tak dla doprecyzowania.	mogły być złożone w ramach nowelizacji ww. dokumentu. W rozdziale 1.10.6 „Kierunki i zakres działań” dodano „rozwój lekkiej elektromobilności”
Stowarzyszenie Rowery.rzeszow.pl	1-180	Należy uspójnić punkty dotyczące tematyki alternatywnych form transportu.		W całym dokumencie porzucane są kwestie dotyczące tematyki rowerowej, ciężko jest odnieść się do całości, dlatego uważamy, że powinien powstać osobny poddział w którym będą zebrane wszystkie kwestie związane z tematyką rowerową i alternatywnymi sposobami komunikacji. Mając kwestie rowerowe w jednym miejscu możemy odnieść się do punktu, w którym jesteśmy specjalistami. Uporządkowana tematyka pozwoli specjalistom w swoich branżach odnieść się do właściwych dla nich kwestii a nie do całego dokumentu.	Wyjaśnienie Ze względu na fakt, iż podstawowym źródłem kształtującym jakość powietrza na terenie miasta Rzeszowa jest ogrzewanie indywidualne (rozdział 1.6) w programie kwestie transportu (również alternatywnego) zostały poruszone w rozdziale 1.10.6 „Kierunki i zakres działań” oraz w rozdziale 1.10.5 „Lista działań nieobjętych programem.” W rozdziale 1.10.6 zawarte są informacje o działaniach sprzyjających ograniczeniu zanieczyszczeń na terenie strefy, będącymi przykładami dobrych praktyk. Natomiast w rozdziale 1.10.5 opisano działania zmierzające do ograniczenia emisji zanieczyszczeń, które są już realizowane na terenie strefy. Ponieważ program ochrony powietrza posiada formę narzuconą rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie

					programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych nie może zawierać osobnego poddziału w którym będą zebrane wszystkie kwestie związane z tematyką rowerową i alternatywnymi sposobami komunikacji.
Stowarzyszenie Rowery.rzeszow.pl	107	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój systemu tras rowerowych i infrastruktury rowerowej, - rozwój i modernizacja systemu płatnego parkowania w centrach miast, - priorytet dla ruchu pieszego, ruchu rowerowego i transportu zbiorowego w centrach miast, 		<p>Należy doprecyzować zapisy jak poniżej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój systemu tras rowerowych łączących gminy ościenne odseparowanymi od ruchu samochodów drogami dla rowerów wraz z infrastrukturą towarzyszącą (np. wzdłuż torów kolejowych, lub wykorzystując tereny przy Wisłoku) - systematyczne powiększanie obszaru stref płatnego parkowania oraz systematyczne podnoszenie opłat za postój (podwyżki można uzależnić od ilości rejestrowanych pojazdów i o taki procent zwiększać opłatę bazową) - priorytet dla ruchu pieszego, ruchu rowerowego i transportu 	<p>Częściowo uwzględniono Wybrane zapisy preredagowano i uzupełniono zgodnie z sugestiami. Ponadto pragniemy nadmienić, że głównym źródłem kształtującym jakość powietrza na terenie strefy miasto Rzeszów jest ogrzewanie indywidualne (rozdział 1.6), dlatego wszelkie działania w programie skierowane są na maksymalną redukcję emisji z tego źródła. Cytowane zapisy – to kierunki działań, czyli przykłady dobrych praktyk, które mają w sposób ogólny wskazywać jakie działania można podejmować w celu redukcji stężeń zanieczyszczeń w powietrzu. Szczegółowe zapisy dotyczące strategii transportowej powinny zależeć się w polityce transportowej miasta.</p>

				<p>zbiorowego w centrach miast, – jak to osiągnąć? To jest niemożliwe żeby ten dokument miał to wymusić na lokalnym samorządzie</p> <p>- należy wprowadzić rower metropolitalny lub jego synonim na terenie rofu. Żeby transport multimodalny mógł funkcjonować rof musi partycypować w publicznej wypożyczalni pojazdów lekkiej elektro mobilności. Dla przykładu Chce zostawić samochód i pojechać do np. Łańuta busem a na miejscu mieć dostępny skuter, rower lub hulajnogę publiczną. To samo w innych gminach ościennych. Tylko wtedy mogą przesiąść się na alternatywną komunikację i zostawić transport indywidualny.</p> <p>budowa systemu parkingów P&R oraz parkingów buforowych na obrzeżach miasta przy węzłach komunikacji zbiorowej wraz z wprowadzeniem biletu aglomeracyjnego gdzie w</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>cenie parkingu masz no limit komunikacji publicznej</p> <p>wspieranie rozwiązań proekologicznych w zakresie transportu (np. dotowanie budowy publicznych stacji ładowania pojazdów elektrycznych (w tym rowerów) oraz dotowanie przydomowych instalacji fotowoltaicznych dla ładowania pojazdów elektrycznych</p> <p>budowa wielopoziomowych zadaszonych monitorowanych parkingów rowerowych</p> <p>skomunikowanie drogami rowerowymi centrum miasta dla relacji wszystkich kierunków</p>	
<p>Stowarzyszenie Rowery.rzeszow.pl</p>	<p>80</p>	<p>Działań, które można i należy podejmować aby poprawić lokalną jakość powietrza, w tym korzyści jakie niesie dla środowiska:</p> <p>– korzystanie ze zbiorowych systemów komunikacji lub alternatywnych systemów</p>		<p>Należy bezwzględnie podejmować działania zmierzające do poprawy jakości powietrza,</p> <p>– korzystanie ze zbiorowych systemów komunikacji oraz alternatywnych systemów transportu (rower, poruszanie się pieszo), -</p>	<p><i>Uwzględniono</i> Zapisy zmodyfikowano - dodano wyraz „oraz”, zmieniono zapis na „zwiększanie terenów zieleni w miastach”</p>

		transportu (rower, poruszanie się pieszo), zielen w miastach;		można łączyć jedno i drugie. zielen w miastach; ??? jest, będzie ma być ? nieprecyzyjne stwierdzenie	
Stowarzyszenie Rowery.rzeszow.pl	135	Zintegrowane systemy zrównoważonego transportu zbiorowego i rowerowego w skali ROF, wykorzystujące intermodalne węzły, powiązane z transportem rowerowym (P&R, B&R, K&R2) oraz alternatywne formy kołowego i szynowego transportu publicznego, a w tym:		Zintegrowane systemy zrównoważonego transportu zbiorowego i rowerowego w skali ROF, wykorzystujące intermodalne węzły, powiązane z multimodalnym transportem rowerowym w tym (P&R, B&R, K&R2 – jest to język programowania C / C++ , nie ma czegoś takiego jak K&R2) oraz alternatywne formy kołowego i szynowego transportu publicznego, a w tym: Masło maślane - co ma kiss and ride do rowerów ? Przyjazd rowerem z przyczepką na lotnisko i wysadzić z niej dziecko ? Absurd Autor powinien wyjaśnić co rozumie pod słowem intermodalne węzły w kwestii transportu zbiorowego. Intermodalny transport stosuje się do towarów a nie do transportu	Wyjaśnienie Cytowany zapis pochodzi z dokumentu: Strategia Rozwoju Miasta Rzeszowa do roku 2025 (przyjęta Uchwałą Nr XXII/452/2016 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 26 stycznia 2016 r.), dlatego, ze względu na prawa autorskie niemożliwa jest jego modyfikacja w Programie ochrony powietrza.

				ludzi, dla przykładu kontener można przewozić statkiem, pociągiem oraz ciężarówką co wpisuje się w definicję intermodalności i nijak się to ma do rowerów.	
Stowarzyszenie Rowery.rzeszow.pl.	173	Edukacja społeczeństwa i stopniowe rozszerzenie systemu ograniczeń wjazdu do centrum miasta.		Edukacja społeczeństwa i stopniowe ograniczenie wjazdu samochodów osobowych do centrum miasta.	Uwzględniono Zapis zmieniono zgodnie z sugestią
Stowarzyszenie Rowery.rzeszow.pl.	1	Intermodalny, P&R, B&R, K&R2, ROF		Autor powinien wyjaśnić co rozumie przez te skróty w języku polskim.	Uwzględniono W programie zawarto wyjaśnienie skrótów stosowanych w zapisach cytowanych z innych dokumentów P&R – park and ride B&R – bike and ride ROF – Rzeszowski Obszar Funkcjonalny K&R2
Stowarzyszenie Rowery.rzeszow.pl.	67	Długoterminowe (do roku 2030) Podniesienie świadomości społecznej na temat wykorzystania i zalet budownictwa pasywnego Gmina, przedsiębiorcy budowlani Kontynuacja działań krótko- i średnioterminowych -		Szkoda, że w tak odległej perspektywie czasowej stawiamy tylko na kontynuację działań krótko i średnioterminowych a nie wyznaczamy jakiś większych celów. Skoro w Rzeszowie dziennie jest więcej samochodów niż mieszkańców (suma samochodów zarejestrowanych z pojazdami wjeżdżającymi do miasta przewyższa	Wyjaśnienie Uwaga dotyczy zapisów cytowanych z dokumentu Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030) (KPOP), który obowiązuje od 1 października 2015 r. dlatego niemożliwa jest ich modyfikacja. Uwagi co do zapisów w nim zawartych będą mogły być złożone w ramach nowelizacji ww. dokumentu. Ponadto zaproponowane w uwadze działania szczegółowe nie mogą być zastosowane jako działania krótkoterminowe,

				<p>dziennie aktualną liczbę mieszkańców) co wpływa na emisję szkodliwych pierwiastków, dlatego jednym z działań długoterminowych może być ograniczenie liczby tych pojazdów i tu można obrać jakiś wskaźnik. Dodatkowo można wprowadzić np. w dni o szczególnie pogorszonej jakości zakaz wjazdu samochodom spalinowym do centrum miasta. Policja powinna zablokować ulice i wpuszczać jedynie pojazdy zeroemisyjne, z identyfikatorem strefy A oraz zaopatrzenie do ścisłego centrum – tak funkcjonuje np. Rzym.</p> <p>Brakuje również działań edukacyjnych długoterminowych, np. program w szkołach, cykl imprez alternatywnych form transportu (NP. Rowerowych), spotkań z mieszkańcami, wymiana doświadczeń z krajami UE, podnoszenie świadomości proekologicznej czyli innych niż te wymienione na stronie 80</p>	<p>ponieważ brakuje krajowych przepisów wykonawczych (np. dotyczących identyfikacji klasy pojazdu).</p> <p>Uwzględniono W przypadku działań edukacyjnych sposób ich realizacji zależy od samorządu lokalnego – jego możliwości organizacyjnych oraz uwarunkowań ekonomicznych. W programie zawarto jedynie minimalną liczbę niezbędnych do przeprowadzenia akcji oraz przykładową tematykę. W opisie działania dodano jako przykłady wskazane w uwadze możliwości realizacji działania.</p>
--	--	--	--	---	--

<p>Stowarzyszenie Rowery.rzeszow.pl.</p>	<p>134</p>	<p>Budowa południowej i północnej obwodnicy wewnętrznej miasta Rzeszowa.</p>		<p>Budowa obwodnicy południowej miasta Rzeszów</p> <p>Budowa obwodnicy północnej miasta Rzeszowa</p> <p>Budowa obwodnicy Przez gminę Krasne, Pobitno-Wilkowyja – zamiana drogi krajowej z ul. Lwowskiej na nową obwodnicę</p> <p>- inną kwestią jest fakt, że są to odrębne zadania i powinny być traktowane jako osobne podpunkty</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>uwaga dotyczy zapisów z Programu Strategicznego Rozwoju Transportu Województwa Podkarpackiego do roku 2023 (przyjęty uchwałą Zarządu Województwa Podkarpackiego Nr 191/3910/16 z dnia 28 czerwca 2016 roku) dlatego niemożliwa jest ich modyfikacja w sposób zaproponowany przez autora.</p>
<p>Stowarzyszenie Rowery.rzeszow.pl.</p>	<p>0</p>	<p>Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Rzeszów...”</p>		<p>Ochroną można objąć Prezydenta, gatunek zwierząt ale powietrze ?</p> <p>Programu poprawy jakości powietrza dla strefy miasto Rzeszów...”</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Zgodnie z art. 91 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska Sejmik województwa określa w drodze uchwały programu ochrony powietrza.</p>
<p>Stowarzyszenie Rowery.rzeszow.pl.</p>	<p>0</p>	<p>W dokumencie brakuje wskaźnika w jakim stopniu działania podjęte uchwałą nr XXX/543/16 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z 29 grudnia 2016 r. „ Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Rzeszów – z</p>		<p>Mieszkańcy czytając ten dokument chcą wiedzieć czy działania podejmowane w programie ochrony powietrza w ubiegłych latach miały jakiegokolwiek wymierne efekty. Jeżeli cały dokument opiera się na kontynuacji działań krótko i średnioterminowych to</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1159) ocena stopnia realizacji już podjętych działań nie jest częścią programu. Działania te</p>

		uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 i poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 wpłynęły na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz czy w ogóle te działania miały jakiś wpływ ponieważ stopień zanieczyszczenia wzrasta		należy jasno wskazać że to działania były skuteczne.	zostały już uwzględnione w diagnozie jakości powietrza dla roku 2018. W myśl art. 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 roku o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o zarządzaniu kryzysowym opiniowany Program nie jest aktualizacją obowiązującego programu, a nowym programem. Pragniemy również nadmienić, iż zakres podejmowanych działań jak i osiągnięty efekt ekologiczny zawarte są w sprawozdaniach do Programów ochrony powietrza. Informacje można znaleźć na stronie powietrze.podkarpackie.pl w zakładce e-sprawozdawczość
Stowarzyszenie Rowery.rzeszow.pl.	0	Ogólne uwagi do całości dokumentu		- brak informacji w jakim stopniu udało się zrealizować Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Rzeszów w latach poprzednich, w tym informacji o ile zmniejszyła się emisja zanieczyszczeń lub o ile poprawiła lub pogorszyła się zanieczyszczenie powietrza.	Wyjaśnienie Zakres podejmowanych działań jak i osiągnięty efekt ekologiczny zawarte są w sprawozdaniach do aktualnie obowiązujących Programów ochrony powietrza. Informacje te można znaleźć na stronie powietrze.podkarpackie.pl w zakładce e-sprawozdawczość. Natomiast zmiany wartości stężeń zanieczyszczeń (jakość powietrza) w roku bazowym Programu (2018) oraz pięć lat wstecz została opisana w rozdziale 1.4 Programu. Z danych pomiarowych wynika, że jakość powietrza stopniowo ulega poprawie.

				<p>- za mało konkretnych przykładów i działań które można podejmować w przypadku (standardowego już) przekraczania dopuszczalnych norm.</p> <p>- brak informacji o tym że liczba czujników jest niewystarczająca</p>	<p>Wyjaśnienie Niezbędne działania, które należy podejmować w celu poprawy jakości powietrza na terenie strefy miasto Rzeszów wskazano w rozdziale 1.10 „Informacje dotyczące planowanych do podjęcia działań”. Rozdział ten zawiera zarówno działania wynikające z Programu. Odrębne rozdziały zawierają działania kierunkowe (będące dobrymi praktykami) oraz działania już realizowane wpływające na poprawę jakości powietrza. Lista działań krótkoterminowych natomiast zawarta jest w rozdziale 4.1.2</p> <p>Wyjaśnienie Monitoring jakości powietrza na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza będącej podstawą do określenia Programu ochrony powietrza (art. 89. Poś) prowadzony jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Liczba stanowisk ustalona została w Programie Państwowego Monitoringu Środowiska województwa podkarpackiego na lata 2016-2020 zgodnie z rozporządzeniem Ministra</p>
--	--	--	--	--	---

				<p>- brak informacji jak zanieczyszczenie powietrza wpływa na śmiertelność i choroby, w tym powstawanie niepełnosprawności u noworodków.</p> <p>- dokument zawiera dużo poezji, lakonicznych stwierdzeń, niefachowo użytych stwierdzeń</p>	<p>Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2018r. Poz.1119). Zarząd Województwa nie jest upoważniony do oceny prawidłowości pracy Państwowego Monitoringu Środowiska.</p> <p>Wyjaśnienie informacje dot. wpływu złej jakości powietrza na organizm człowieka znajdują się w rozdziale 1.4.1.2 „Źródła pochodzenia zanieczyszczeń i ich wpływ na zdrowie” oraz w rozdziale 3.7 „Szacunkowe koszty ekonomiczne złej jakości powietrza”.</p> <p>Wyjaśnienie Stwierdzenie przedstawia opinię będącą subiektywną oceną autora, bez wskazania konkretnych rozwiązań, zapisów co do których powstały wątpliwości, Zarząd Województwa nie może wnieść poprawek lub odnieść się do uwagi.</p>
Stowarzyszenie Rowery.rzeszow.pl.	77	stworzenie ogólnodostępnej platformy internetowej zawierającej bazę wiedzy na temat uchwały antysmogowej i jakości		<p>- wystarczy stworzyć nową zakładkę na bip. Lub stronie UM a nie kolejny portal. Tych portali jest tyle, że ciężko się w tym wszystkim</p>	<p>Wyjaśnienie Cytowane rozwiązanie jest jedynie jednym z kilku działań zaproponowanych w ramach wspomaganie przez Samorząd Województwa samorządów gminnych i mieszkańców gmin</p>

		powietrza dla wszystkich obywateli a także dla decydentów poziomu samorządu lokalnego, celem inspirowania do podjęcia działań.		odnaleźć	we wdrażaniu uchwały antysmogowej. Działanie takie ma na celu szerokie rozpowszechnienie informacji na temat funkcjonującej już uchwały wraz z katalogiem dobrych praktyk itp. Ze względu na fakt, iż mało kto odwiedza Biuletynu Informacji Publicznej gmin platforma powinna być umiejscowiona na portalu Marszałka np. powietrze.podkarpackie.pl i podlinkowana na indywidualnych stronach przez poszczególne gminy. Jednocześnie ostateczna forma oraz kształt strony zależy od Samorządu Województwa.
Stowarzyszenie Rowery.rzeszow.pl.	78	Powiększając tereny zieleni miejskiej powinno się wziąć pod uwagę m. in. ich efektywność ekonomiczną, czyli nie wprowadzać rozwiązań wymagających intensywnej pielęgnacji, ciągłego nawodnienia czy intensywnego nawożenia. Natomiast należy wykorzystywać nietypowe powierzchnie występujące w miastach: dachy, pionowe powierzchnie budynków, filary mostów, ekrany przyuliczne, betonowe słupy, wiaty		Z całym szacunkiem, ale treści przedstawione tutaj wykluczają się wzajemnie. Nie jest ekonomiczna budowa zielonego przystanku lub zielonego dachu ponieważ koszty utrzymania tego są wyższe niż posadzenie zieleni w bardziej dogodnym środowisku. Dostęp do filarów mostów musi być dostępny dla celów konserwacyjnych, nie powinno się ich obsadzać pnąciami, inną kwestią jest fakt, że pod mostem roślinność nie ma dobrego	Wyjaśnienie Przytoczony fragment jest cytatem z pozycji „Nature-Based Solutions Handbook, pod red. J. Zwoździaka, K. Kwiecińskiej, Ł. Szałaty, Wrocław 2018, wyjaśniającym sformułowanie NBS (Nature-Based Solutions). Wskazujemy tu, że bardziej właściwy jest wybór rozwiązań ekstensywnych (nie wymagających stałej pielęgnacji) niż intensywnych (wymagających stałej pielęgnacji). W znacznej mierze związane jest to z doбором odpowiednich do lokalnych warunkowań gatunków roślin. Forma i rodzaj stosowanych rozwiązań NBS powinna być przede wszystkim zależna od

		(przystankowe, śmietnikowe). Najbardziej korzystną grupą zieleni są rośliny krzewiaste i drzewiaste, pnącza i rośliny okrywowe, przy czym należy stosować gatunki roślin dostosowane do lokalnych warunków siedliskowych. Powierzchnie jak i gęstość zielonej infrastruktury należy szczególnie zwiększać wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu.		nasłonecznienia i nawodnienia co generuje koszt. Niesie to też zagrożenie zawalenia, gdy roślinność obrosnie np. wiszącą kładkę rowerową. Holendrzy stosują roślinność do pochłaniania CO ₂ oraz do ograniczania rozprzestrzeniania się pyłów w pasach drogowych odseparowując tym samym pasy ruchu. Poprawia to też bezpieczeństwo i jest mało kosztowne w utrzymaniu.	możliwości finansowych lokalnego samorządu oraz możliwości technicznych, oczywiście należy brać również pod uwagę bezpieczeństwo użytkowania infrastruktury technicznej. Jednak na samo działanie należy spojrzeć w szerszym aspekcie. Mianowicie jak słusznie zostało wskazane w uwadze – rozwiązania NBS poza wyłapywaniem zanieczyszczeń pyłowych mają bardzo istotne znaczenie w pochłanianiu CO ₂ (a zatem są spójne z działaniami na rzecz adaptacji do zmian klimatu w miastach), ale również regulują retencję wodną, mikroklimat, wpływają korzystnie na efektywność energetyczną budynków, zapewniają bioróżnorodność ekosystemów a także poprawiają jakość życia mieszkańców miast.
Stowarzyszenie Rowery.rzeszow.pl.	79	Współczynnik terenów zielonych w gminie wg GUS (2017) [%] 0,52		Dlaczego dane są z 2017r ? Inną kwestią do zweryfikowania jest właściwość podanych danych GUS wskazuje udział zieleni w Rzeszowie 2017 na poziomie 2,8% a tutaj zakłada się, że w 2021 wskaźnik na poziomie	Wyjaśnienie W trakcie opracowywania Programu tylko takie dane były dostępne. Opis działania został zmodyfikowany. Uwzględniono Informacja dot. udziału zieleni w Rzeszowie została błędnie wpisana. Ze względu na problemy z interpretacją współczynnika dot. udziału zieleni opis działania został zmieniony – tj. zmieniono wskaźnik realizacji, zamiast

				2,5%. Przepuszczalnie jest to błąd. Stały wzrost udziału może wynikać z powiększania się miasta o nowe niezabudowane tereny a nie o faktyczny wzrost zieleni. Wypadałoby to wyjaśnić.	„wartość współczynnika terenów zielonych w kolejnych latach POP” podano powierzchnię w ha o jaką należy zwiększać tereny zielone w mieście. W zakres działania włącza się również powierzchnię np. zielonych dachów, ścian, przystanków lub innych powierzchni niestandardowych.
Stowarzyszenie Rowery.rzeszow.pl.	107	Wnioski nadesłane do stowarzyszenia:		<p>W punkcie 4 strona 107</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podnoszenie opłat za strefę parkowania im bliżej centrum tym drożej z jednoczesnym obniżaniem cen na bilety komunikacji miejskiej. 2. parkingów buforowych na obrzeżach miasta przy węzłach komunikacji zbiorowej, ale za koszt parkingu darmowy przejazd komunikacją miejską do miejsca pracy, usytuować wypożyczalnie rowerów miejskich a także samochodów elektrycznych w pobliżu 3. budowa wielopoziomowych zadaszonych monitorowanych parkingów rowerowych np. w pobliżu dworca PKP oraz umieszczenie w pobliżu dworców PKS i PKP stacji rowerów miejskich a także w centrum miasta, budowa stojaków rowerowych 	<p>Uwzględniono</p> <p>Wskazane w uwadze działania zostały zawarte w Programie w rozdziale 1.10.6 „Kierunki i zakres działań.” Ponadto w Programie wskazano działania nie wynikające z Programu, które są realizowane i planowane do realizacji, a których wdrożenie spowoduje poprawę jakości powietrza – są to również działania związane z ograniczeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza z transportu drogowego.</p>

				<p>zadaszonych w ścisłym centrum miasta</p> <p>4. skomunikowanie drogami rowerowymi centrum gdyż w chwili obecnej Rzeszów można powiedzieć, że jest podzielony na takie 4 części po przez ul. Marszałkowska- Ciepłińskiego - Dąbrowskiego to jedna oś a druga to ul. Krakowska - Piłsuckiego - Lwowska. Utrudnia to przejazd rowerem do centrum. Można by uruchomić kładką okrągłą przy UW poprzez dobudowanie najazdu dla rowerów, wózków od strony ul. Grotgera.</p>	
<p>Stowarzyszenie Rowery.rzeszow.pl.</p>	80	<p>Wnioski nadesłane do stowarzyszenia:</p>		<p>punkt 5 strona 80 Należy bezwzględnie podejmować działania zmierzające do poprawy jakości powietrza np. poprzez wymianę taboru MPK, MKS na ekologiczny, z zakaz wjazdu do ścisłego centrum pojazdów nie spełniającym normy Euro 6 ale to ostatnie wymaga zmian w prawie</p>	<p>Uwzględniono Wskazane w uwadze działania zostały zawarte w Programie w rozdziale 1.10.6 „Kierunki i zakres działań.” Ponadto w Programie wskazano działania nie wynikające z Programu, które są realizowane i planowane do realizacji, a których wdrożenie spowoduje poprawę jakości powietrza – są to również działania związane z ograniczeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza z transportu drogowego.</p>

WICEMARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Piotr Pilch